

Zrna svetlobe na razstavah v letu 2017/18

»Obstaja samo en način, kako lahko razumemo slike – ne smemo jih poskušati razložiti, temveč jih tako dolgo opazovati, da svetloba slik stopi v ospredje.« (Simone Weil)

V sodobni virtualni in potrošniški družbi je neposredno srečevanje z galerijskimi in muzejskimi deli oz. predmeti izjemno pomembna naloga. Finski arhitekt Pallasmaa ugotavlja, da sodobni tehnološki svet očitno slabi naše izkustvo in občutek bistvene vzročne povezanosti fizičnih, živih in duhovnih prostorov ter da digitalizacija kljub nedvomnim prednostim, ki jih prinaša, zatira medsebojno odvisnost in vzročno povezanost stvari, spreminja znanje v nepovezana dejstva in nadomešča eksistencialno pridobljeno in utelešeno modrost z zunanji podatki, ki pogosto nimajo nikakršnega konteksta. Obiski galerij in muzejev nam kažejo, kako dragocena so ta neposredna srečevanja z umetninam. Umetnino je potrebno srečati, ustvarjena je za to, da vzpostaviš dialog z njo. Slikarka Metka Krašovec je pogosto poudarjala, da se ji zdi tako zelo pomembno, da gredo mladi ljudje v muzeje in imajo stik z umetninami, »z umetnino, ne z reprodukcijo. Reprodukcijska je smrt, laž. Laže o formatu, laže o materialu, ne da ničesar od sebe. Reprodukcijska je le podatek.«

Ob letošnjem kulturnem prazniku je na odprtju slikarske razstave »Čebelnjak« Nike Zupančič, alumne 1. generacije naše gimnazije, dr. Brane Senegačnik izhajal iz opredelitve umetnosti Franca Vebra, da umetnost predstavlja svet kot načelno uganko. Umetnina nam kaže, da je svet skrivnosten. Ko se srečamo z umetnino, lahko dobro čutimo, da je svet v svojem jedru neznan, neizmeren, skrivnosten. Ni treba, da so naslikane odročne, neposeljene pokrajine, morske globine ali vesoljske daljave, v katerih sploh še ni bilo človeka; nasprotno, to so lahko povsem običajni motivi, domače okolje, prizori, ki jih gledamo vsak dan. A način, na katerega se jih dotika umetnina, zvok, ali beseda ali čopič, iz njih naredi to, kar so v svoji globini, kar so v resnici: drobci neznanega in neskončnega sveta. Uvodna misel Simone Weil nas spodbuja k vztrajnemu odkrivanju te skrivnosti preko srečevanj z umetninami, četudi nimamo zagotovila, da bomo prišli do njenega dna – ali pa morda prav zato, saj kot je zapisal Janko Rožič, je »v naravi podobe, kakor dobro pove že beseda, da je tistemu, kar upodablja, samo podobna. Zato je nikar ne razlagajmo z željo po končnem odgovoru. Kar nam ostane, ni manj, temveč več, je neulovljiv, a celovit občutek, ki izhaja iz čudenja. Sleherni med nami ga bolj kot iz zatemnjenih globin zgodovine pozna iz svetlobe lastnega otroštva. Ko človek v celovitosti zrele izkušnje spet ujame ta občutek, lažje ujame tudi znamenja iz otroštva človeštva.«

V preteklem šolskem letu smo preko razstav različnih generacij ustvarjalcev, likovnih zvrsti, raznolikih motivnih in slogovnih upodobitev vztrajno odkrivali drobce »svetlobnih znamenj«, ki bi nam pomagala jasneje videti, kam gremo. V veliko zahvalo ustvarjalcem, ki so bili pripravljene razstaviti svoja dela v zavodu, pa se vpleta tudi hvaležnost za pramene luči, ki so jih s svojim prizadevnim delom in prijazno naklonjenostjo prispevali zavodski sodelavci – tehnično osebje, receptorji, čistilke, kuharice, kolegi, ki pomagajo pri postavitvi razstav, glasbeniki – ter dijaki, ki s svojimi raznolikimi talenti obogatijo kulturni program ob odprtjih. Morda je kdo prav zaradi vseh teh svetlih sledi tudi lažje zaslutil neminljivo sled resnične Luči, zaradi katere so »stvari lepe in vidne tudi takrat, ko se nam zdi, da se izmikajo našim očem.«

Odmev tišine br. Janeza Hollensteina

V novo šolsko in razstavno leto smo vstopili z razstavo kartuzijana iz Pleterij s pomenljivim naslovom **Odmev tišine (Vzpenjanje – Vstajenje – Razsvetljenje)**, ki smo jo pripravili v sodelovanju s KD Zgovorna tišina. Lansko šolsko leto smo namreč v zavodu zasnovali pod geslom »Kam greš?« in razstava **br. Hollensteina** nam je odpirala vprašanje še z druge perspektive: da ni tako pomembno, kam gre pot, temveč kdo je resnična pot. V sodobnem tempu čim večje produktivnosti, raznolikih dejavnosti, velike zagnanosti in želji po čim večji učinkovitosti, ki se ji pogosto ne moremo oz. ne znamo izogniti tudi pri našem šolskem delu, so bile kovane skulpture p. Hollensteina v Kregarjevem atriju svojevrsten kažipot, ki pa nam ne kaže toliko konkretne smeri, kam naj gremo, temveč nas predvsem prevprašuje, postavlja pred temeljno vprašanje čemu gremo, kaj je zadnji smisel vsega naprežanja na naši poti. Skulpture, ki so nastale iz odpadnih, odsluženih materialov, nam vztrajno pripovedujejo o neki drugi resničnosti, o preobraženosti, predrugačenosti, in nas vabijo na skrivnostno pot, romanje navznoter.

Na to pot so nas na odprtju razstave povabili tudi pevci vokalne skupine Insula memoriae, ki so pod vodstvom dr. Katarine Šter oblikovali glasbeno meditacijo ob razstavljenih skulpturah, in sicer s korali, ki so bili zapisani v srednjeveških kodeksih kartuzij na Slovenskem. O razstavljenih delih je spregovoril dr. Milček Komelj, ki je svoj pogled na posamezne razstavne sklope Vzpenjanje – Vstajenje – Razsvetljenje pretanjeno ubesedil tudi v kratkih pesmih.

Poseben ton razstavi so dale fotografije iz življenja kartuzijana, ki jih je posnel g. Zvone Pelko, sicer tudi predsednik KD Zgovorna tišina, saj Hollensteinove kipe neposredno umeščajo v kontekst vsakodnevnega življenja, dela, molitve in premišljanja kartuzijanov – o tem pa je na odprtju spregovorila novinarka Radia Ognjišče ga. Mateja Subotičanec.

Razstava ikon Mihaila Galovića

Septembra smo v Meršolovem atriju postavili na ogled razstavo ikon akad. slikarja Mihaila Galovića, ki sicer izhaja iz Beograda, že skoraj trideset let pa živi in ustvarja v Avstraliji. Njegov likovni opus je zaznamovan s slikanjem oz. pisanjem tradicionalnih ikon. Med verskimi motivi ga navdihujeta predvsem motiv Križanja in Marije z otrokom, poznan pa je tudi po zanimivih slikarskih interpretacijah avstralske svete gore Urulu. Slika večinoma v tehniki jajčne tempere, veliko dela tudi z zlatimi lističi, zanima pa ga tudi eksperimentiranje, raziskovanje in izpopolnjevanje slikarskih meja z različnimi materiali in tehnikami.

Gregor Celestina je na odprtju ob predstavitvi bogatega duhovnega pomena ikon poudaril, da pri slikanju ikon svetloba ni le zunanja resničnost predmetov, ampak njihovo najbolj notranje in intimno bistvo. Pri slikanju ikon je svetloba tista, ki stvari nosi in jih kliče v bivanje; je njihovo stvariteljsko počelo, ki se v njih razodeva, a ni omejeno nanje. Pri srečanju z ikono gre zato za celostno spoznavanje, ki se uresničuje na osnovi temeljnega priznavanja tega, kar spoznavamo. Kar je sodobnemu človeku tako tuje, a hkrati privlačno. Ikona nas uči dialoga. Ko smo pred ikono v drži sprejemanja, ko jo gledamo z ljubeznijo, nam ikona sama odpre svoje pomene, nas vplete v svojo pripoved in nam med vrsticami ponudi v okušanje nedoumljivo.

Z izbranim liturgičnim glasbenim programom ob odprtju so se predstavili učenci solo petja in vokalne tehnike iz razreda prof. Barbare Tišler iz zavodske glasbene šole.

Kozmos Mihe Perčiča

Zanimiv **cikel grafičnih podob Kozmos** je razstavil mag. likovne umetnosti Miha Perčič, ki je končal podiplomski študij na grafični specialki Akademije za likovno umetnost pri prof. Branku Suhyju. Pripravil je že več samostojni razstav in sodeloval na številnih skupinskih razstavah doma in po svetu, na razstavi v Kregarjevem atriju pa je razstavil neobičajno velike formate zadnjih grafičnih listov v tehniki suhe igle, predstavljene na tokratni razstavi, črtno zapolnjuje z geometrijsko abstrakcijo ter jih postavlja v urejen, smiseln slikovni prostor. Mag. Boge Dimovski je o njegovem delu zapisal, da skušajo Perčičeve grafične podobe na meditativen, vsebinsko sporočilen način prikazati univerzalni geometrijski svet konkretnih, stiliziranih likov. Privlači ga tradicija tehnične izvirnosti, čistosti, prilagaja se originalnemu značilnemu karakterju suhe igle in izpostavlja svoje vedenje o grafični tehnologiji. Različni vrezi geometrijsko znakovnih oblik v tehniki suhe igle nas spominjajo na pajčevinasto strukturo zgoščenih črtnih potez. Avtor se odloča za različne enobarvne izvedbe v katerikoli grafični tehniki globokega in ploskega tiska (npr. litografija, jedkanica, rezervaš, akvatinta), ki jih izvaja kot samostojne cikle – s ciklom Kozmos se je predstavil v našem zavodu, kar je bila tudi svojevrstna obogatitev za nov mednarodni projekt Eurostronomia, v katerega je vključena Škofijska klasična gimnazija.

Kenotafi Jožeta Bartolja

V okviru praznovanj ob godu zavetnika Zavoda sv. Stanislava je bila v Kregarjevem atriju na ogled slikarska razstava Jožeta Bartolja »Kenotafi«. Razstavo je odprl direktor dr. Roman Globokar, glasbeni program ob odprtju pa sta oblikovala baritonist Luka Somoza Osterc in pianistka Vlasta Doležal Rus.

Izhodišče Bartoljevega slikarskega cikla »Kenotafi« predstavja srečanje z neizbežnim zemeljskim slovesom – ali kot je dejal slikar sam: »Leto 2016 je bilo težko leto, v večnost je odšlo veliko meni dragih ljudi. Tako sta se septembra poslovila prijatelja, s katerima sem bil povezan več desetletij – eden je z otoka Oliba, drugi Hieronim s Sinjega vrha, s katerim so nas dobri dve desetletji družile kolonije Umetniki za Karitas ...« Ta dva prijatelja pa kot da sta priklicala še cel sprevod pokojnih, s katerimi je bil slikar sorodstveno, prijateljsko ali službeno povezan, morda s kom predvsem duhovno. Kako se soočiti z izgubo? Kako sprejeti slovo ljubljenih oseb? Kaj ostane za njimi? Jože Bartolj je v procesu žalovanja, soočanja z minljivostjo poskušal na ta neodgovorljiva vprašanja odgovoriti v jeziku podobe, v govorici likovnega. Podobe pokojnih prijateljev je kompozicijsko umestil na stare deske ozkega formata, izpostavil je njihove obraze, pri čemer je poudaril oči, ki nekje dobesedno žarijo v (notranji) svetlobi in neposrednosti – za vsakim pogledom tako lahko odkrivamo osebno zgodbo portretiranca, hkrati pa bližino, ki ga povezuje s slikarjem.

Prostorska postavitve v Kregarjevem atriju je sledila avtorjevi ideji, da so slike kot simbolni spomeniki umrlim postavljeni nekako tako kot nagrobniki na pokopališču, da se lahko sprehajamo med njimi – na ta način nas zagotovo nagovarjajo drugače kot

bi nas umeščeni na galerijsko steno. Bartoljevi kenotafi so tako sicer res njegov osebni odgovor in zaveza s pokojnimi, hkrati pa so izziv, ki terja odziv. V enaki meri so sled in obljuba; sled vsega, kar so portretiranci živeli in (so)ustvarjali, ter obljuba Življenja, ki ne mine.

Pogled na Plečnikova dela skozi objektiv Petra Nagliča

V okviru praznovanj ob godu sv. Stanislava in ob zaključku Plečnikovega leta smo v Meršolovem atriju postavili na ogled fotografsko razstavo Petra Nagliča »Gradnja Plečnikovih del v Ljubljani«. Razstavo je prijazno posodil Nagličev vnuk Matjaž Šporar, ki z gledno skrbi za zbirko dedovih fotografij in ki nam je v nagovoru na odprtju tudi približal življenje in delo svojega deda ter nam omogočil pogled v bogato fotografsko dediščino Petra Nagliča. Del te izjemne zapuščine smo imeli v našem zavodu že možnost videti na dveh razstavah o prvi svetovni vojni in prvem vseslovenskem romanju v Sveto deželo. Na tokratni razstavi pa smo lahko videli posnetke, ujete na steklene plošče in na film, ki so nastali na Nagličevih službenih poteh v Ljubljano; večkrat se je ustavil tudi na vrsti gradbišč Plečnikove arhitekture. Skozi arhivske črno-bele fotografije, ki so nastale v dvajsetih in tridesetih letih 20. stoletja, je razstava pokazala dragocene trenutke, ko se je gradila Plečnikova Ljubljana. Na posnetke je Naglič ujel novozgrajeno Tromostovje in Čevljarški most, gradnjo Narodne in univerzitetne knjižnice in stadiona za Bežigradom, pokopališča Žale in ljubljanske Tržnice, gradnjo nekaj Plečnikovih cerkva in urejanje Šanc na ljubljanskem gradu.

Via mea Mire Ličen Krmpotić

Z vstopom v advent smo v Kregarjevem atriju postavili razstavo akad. slikarke Mire Ličen Krmpotić z naslovom VIA MEA, na kateri se je predstavila s platni, ustvarjenimi v različnih obdobjih: Istrski pejzaži, Kornati, Pariški utrinki in cikel Sončna pesem. Nives Marvin, kustosinja Obalnih galerij Piran, ki je slikarko in njeno delo predstavila na odprtju razstave, je o slikarki dejala, da je znotraj nacionalnega prostora že zapisana med najpomembnejše nadaljevalke tradicije krajinarstva in enakovredno tudi sodobnega sakralnega slikarstva. Njena likovna avtopoetika je prepoznavna po vehementno barvitim in izpovedno ekspresivno občutenem izrazu, ki je na meji abstraktnega, tako da daje slutiti figuralno izhodišče, motivno vezano na genius loci bivanjskega ambienta ali izbrane specifične prostore, ki jih študijsko pogosto obiskuje. V njenem opusu se nenehno prepletajo mikro in makro svetovi, konkreten ambient in brezčasni kozmos, vse zavedno in nezavedno, čutno doživeto in imaginarno, stvarnost in neomajna globoka vera oziroma iskreno dojemana religioznost. Avtorica je kot „osamela“ potohodka, ki je sama sebi najbolj kritična opazovalka in razsojevalka, kateri ustvarjanje pomeni metaforo za življenje in zlasti za človekovo duhovnost.

Almina popotovanja v keramiki Lučke Šičarov

Ob vstopu v novo koledarsko leto smo odprli razstavo “Almina popotovanja v keramiki» Lučke Šičarov, ki se že več desetletij ukvarja z oblikovanjem unikatne keramike in poučevanjem, za svoje delo je tudi prejela več mednarodnih priznanj in nagrad. Avtorico in njeno delo je predstavila gospa Katjuša Rojac, ki je nadvse spretno in poglobljeno vzporejala razstavo o Almi Karlin, neverjetni svetovni popotnici s pisalnim strojem v kovčku, z ustvarjalno zagnanostjo in vztrajnim, nenehnim raziskovanjem Lučke Šičarov. Razstava je bila na eni strani tako zgodba Alminega popotovanja v keramiki, v težkem in trdem materialu, kot je bilo njeno potovanje; obenem je to zgodba kiparkinega večdesetletnega potovanja v svetu keramike, v katerem so bila srečevanja z zapuščino Alminega obsežnega, pa ne v celoti prevedenega literarnega dela pogosta iztočnica. Izdelki, ki jih je postavila na ogled, so torej opredmetenje teh vzporednic, nečesa, nad čemer se je vredno vedno na novo zamisliti.

Razstava ilustracij V objemu navdiha

Meršolov atrij se je v januarju ogrnil v nadvse prijetno, toplo in barvito podobo, ki ni navduševala le najmlajših obiskovalcev, temveč tudi številne druge, ki so že prerasli osnovnošolske klopi. Za to slikovito preobleko so poskrbele tri ilustratorke mlajše generacije – **Marta Bartolj, Ajda Erznožnik in Nina Meglič** –, ki jih je združilo še eno skupno potovanje in so razstavile ilustracije v različnih likovnih tehnikah pod skupnim naslovom “V objemu navdiha”. Tematsko se stikajo v tem, da so s ščepom domišljije vsebinsko navezane na človeka, živali in okolje. To je tema, ki jih navdihuje in jim je blizu, saj je vedno aktualna. Vsaka na svoj način prikaže svojo vizijo, pri tem pa se poslužuje likovne tehnike, s katero lahko to najbolje izrazi. Ilustracija lahko nastopa tako ob besedilu kot samostojno (na primer v brezbesedni knjigi). Ko njena naloga ni osvetljevanje in podpora besedilu, je njena interpretacija prepuščena gledalcu. Tako so tudi na tej razstavi skozi oči vsakega posameznika ilustracije pripovedovale vedno nove in drugačne zgodbe.

Čebelnjak Nike Zupančič

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo postavili na ogled razstavo »Čebelnjak« akad. slikarke Nike Zupančič, alumne 1. generacije Škofijske klasične gimnazije, ki je že v času študija prejela dve študentski Prešernovi nagradi, se kot štipendistka domačih in tujih državnih institucij izpopolnjevala v Amsterdamu, Berlinu in Parizu, imela že več odmevnih samostojnih razstav doma in v tujini, zadnjih pet pa tudi uspešno vodi Likovno šolo Škofijske klasične gimnazije.

V Kregarjevem atriju se je predstavila z zanimivim delom **Čebelnjak**, ki je bil rezultat njenega ustvarjanja na trimesečni rezidenci v Parizu. 40 slik manjšega formata, združenih v celovito podobo, predstavlja 40 dni intenzivnega slikarskega ustvarjanja v Parizu, ko je – po načelu *Nulla dies sine linea* – vsak dan podoživljala, ponotranjala, razmišljala in likovno beležila spomine, refleksije o posameznem letu svojega življenja. Nastala je svojevrstna slikarska meditacija s subtilno in pretehtano vizualno strukturo ter globoko občuteno vizualizacijo bivanjske tematike.

Odprtje razstave je bilo posebno kulturno doživetje, v katerem se je prepletla pretanjena glasbena interpretacija ljudskih pesmi skupine pevk gimnazijskega dekliškega zbora z izbrano poezijo dr. Braneta Senegačnika, ki je tudi nadvse doživeto in subtilno predstavil slikarstvo Nike Zupančič; poleg tega je preko podob Čebelnjaka pretanjeno zaokrožil poglobljen razmislek o pomenu in razumevanju umetnosti – navedel je misel Franceta Vebra, da umetnost predstavlja svet ko načelno uganko; torej »uganko, ki je nikoli ne bomo razvozlali, kar ne pomeni samo, da smo nerazložljivi, ampak tudi, da smo neizčrpani, da segamo onkraj, v presežno, v transcendenco, *in mundum, cui nullu finis est*, v svet, ki nima konca.«

V ospredje: pionirke slovenske arhitekture in oblikovanja

V mesecu, ko praznujemo dan žena, smo v Meršolovem atriju postavili na ogled razstavo "V ospredje: pionirke slovenske arhitekture in oblikovanja", ki sta jo v sodelovanju z galerijo DESSA pripravila Center arhitekture in Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU. Razstava je bila posvečena pionirkam, desetim arhitektkam (od prvih predvojnih diplomantk Jožeta Plečnika in Ivana Vurnika, do prve povojne generacije arhitektk, ki so študij zaključile tudi pri Edvardu Ravnikarju in Edu Mihevcu), ki so aktivno sodelovale pri snovanju, oblikovanju in označevanju prostora svojega časa. Bile so neme spremljevalke v senci poklicno bolj uveljavljenih in znanih profesorjev, sodelavcev, očetov ali soprogov, tako da je še danes težko določiti njihov dejanski delež v snovanju in realizaciji prenekaterih slovenskih arhitekturnih mojstrovine. Razstava je želela osvetliti življenje in delo spregledanega dela slovenskega arhitekturnega ustvarjanja in ponuditi priložnost, da iz bogatega arhitekturnega opusa 20. stoletja izpostavimo tista dela, ki so le redko razstavljen in na ogled javnosti, vendar zato nič manj pomembna, kakovostna in večplastna.

Iz teme k luči Kurta Zislerja

Skozi postni čas nas je v Kregarjevem atriju vse do svetlobe velikonočnega jutra spremljala razstava Kurta Zislerja iz Gradca, ki se je s to razstavo v Sloveniji tudi prvič predstavil. Razstavo »Iz teme k luči« so navdihnili predvsem Zislerjeva srečanja z ikonami – na eni strani so to srečanja z izvirnimi ikonami, na drugi strani pa je bilo pomembno iskanje povezav z modernim slikarstvom; spoznaval je tehnike ikonskega slikarstva, pri čemer se je trudil za ohranjanje tradicionalne tehnike, medtem ko je ikonografijo razvil na novo. Cerkevni očetje so proces slikanja ikon razlagali na simboličen način: za ikono vzamemo zemljo, ta predstavlja podlago, na katero se z zlatom in barvo vpisuje Božji koncept. Zlato na podobi poskuša izraziti Božjo skrivnost, ki je človek ne more neposredno spoznati, pa vendar sveti tudi v našem svetu in razodeva Božjo slavo. Tudi barve s svojimi značilnimi simbolnimi pomeni imajo podobno funkcijo na ikoni, tako da se preko njih razodeva Božja perspektiva.

Slikarja in njegovo delo je predstavil Jože Kopeinig, rektor Katoliškega doma prosvete Sodalitas v Tinjah na avstrijskem Koroškem, ki je izpostavil, da ikone kažejo dar srečanja, ki ga Bog tudi danes ponuja človeku; ikona nas gleda in vabi v dialog, odpira slutnjo svetega in v nas prebujata hrepenenje po Bogu, ki je počelo svetosti in lepote. Duhovno in umetniško bogat otvoritveni večer so sooblikovali tudi učenci solo

petja iz razreda prof. Marte Močnik Pirc ob spremljavi prof. Primoža Bratine iz zavodske glasbene šole z izbranimi arijami iz oratorijev Sveti Pavel in Elias Felixa Mendelssohna.

Ikone Albine Nastran

V Meršolovem atriju je k poglobljenemu vstopu v skrivnost Kristusove odrešenjske zgodbe obiskovalce vabila razstava Albine Nastran, ki se je zadnji dve desetletji posvetila predvsem pisanju ikon. Ikone izdeluje v starodavni tehniki; uporablja izključno naravne materiale, 23-karatno zlato, na leseno podlago nanaša barvne pigmente, mešane z jajčno emulzijo. Razstavljala je že na več kot 30 samostojnih razstavah, imela je nekaj delavnic in predavanj o ikonah. Vesela je, da njene ikone posedujeta tudi papež Benedikt XVI. in solunski škof ter apostolski administrator Janis Piteris, nahajajo pa se tudi v kapeli rimske kurije, kapucinskem samostanu v Celju, Ljubljani in še kje.

V glasbenem programu ob odprtju so s koralnimi napevi sodelovali solo pevci zavodske glasbene šole iz razreda prof. Barbare Tišler, ki so ustvarili pravo molitveno vzdušje ter tako sicer v drugi govorici dopolnili sporočilo ikon: v ikoni se zgodi srečanje Boga s človekom, milosti z naravo, večnosti s časom; ikona je stvarnost, v kateri se v vzajemni komunikaciji prežemata božje in človeško.

Razstava akvarelov Roka Pogačarja in dijakov JDD

Ob vstopu v praznovanje 25-letnice Jegličevega dijaškega doma smo v aprilu postavili na ogled obsežno razstavo akvarelov vzgojitelja Roka Pogačarja, predvsem z motiviko krajin, vedut in krščanskih motivov. Razstavo so dopolnjevali likovni izdelki dijakov JDD v različnih tehnikah. Rok Pogačar v dijaškem domu dve leti uspešno vodi likovno kolonijo in mlade navdušuje za likovno izražanje, svoj osebni slikarski izraz pa odkriva predvsem v akvarelni tehniki, ki mu omogoča mehke, zastrte barvne prehode in svetlobne nianse. Odprtje razstave je bilo združeno s koncertom *Primula 2018*, koncertom sedanjih in bivših dijakov Jegličevega dijaškega doma, tako da sta ob dogodku izzvenela v prijetnem vzdušju srečanja in spominov ter skupni pesmi ob pogostitvi v atriju.

Dijaške razstave

Dnevi evropske kulturne dediščine

Dneve evropske kulturne dediščine 2017 smo v Zavodu sv. Stanislava zaznamovali z razstavo »**Voda okrog nas ... in v nas**«, ki so jo pripravili *dijaki 4. c Škofijske klasične gimnazije*. Dijaki so raziskovali različne pojavne oblike, pomene in vlogo vode tako v naravi kot v kulturi; poleg pisnih predstavitev so poskrbeli tudi za fotografsko in likovno gradivo, s katerim so poskušali ujeti vodilno misel letošnjih DEKD: Voda – od mita do arhitekture. Ob naslovno nit so tako nanizali kratke predstavitve vode na Zemlji, vlogo vode v starih rečnih kulturah, vodo v organizmih, nanjo so pogledali s kemijskega vidika, nato pa predstavili vodovod v rimski Emoni

ter prvo črpališče pitne vode v Klečah, lotili pa so se tudi vodnih božanstev v različnih mitologijah ter se ozrli na vodo v grški filozofiji in ne nazadnje v Svetem pismu.

Razstava portretov škofa A. B. Jegliča

Ob 80-letnici smrti ljubljanskega škofa Antona Bonaventure Jegliča, ustanovitelja Zavoda sv. Stanislava, smo poleg spominske slovesnosti pripravili tudi nekoliko drugačno razstavo njegovih portretov. Osnovnošolce in gimnazijce smo namreč povabili, da so narisali ali naslikali Jegličev portret; nastale so zanimive upodobitve, ki smo jih na razstavi dopolnili s simpatičnimi risbami otrok iz Vrta Dobrega pastirja – ti so v barvitih potezah upodobili veliko zavodsko stavbo in pisane šopke rož.

Razstava Dunje Sinyavskaye

Likovna razstava Dunje Sinyavskaye (2. č) je nastala v okviru projektne naloge v 2. letniku Škofijske klasične gimnazije, na njej pa se je predstavila s slikami, ki so nastale med leti 2015 in 2018. Tema razstave je človeška figura. Vsa dela so študijske risbe in slike, ustvarjene v likovnem ateljeju pod mentorstvom akad. slik. Sladjane Mitrović in akad. slik. Nuše Lapajne Čurin.

Slike so narisane v različnih tehnikah – svinčnik, oglje, pastel, akvarele in akril –, nastale pa so po živem modelu. Dunja poskuša skozi portret in telo modela v procesu slikarskega ustvarjanja spoznati in upodobiti karakter, duševnost ter notranji svet upodobljenca. Dunja je po uspešni razstavi na gimnaziji letos septembra dobila tudi možnost, da je svoje risbe postavila na ogled tudi v Medijski hiši Delo.

Aplikacija o Galeriji Staneta Kregarja

Poleg likovne ustvarjalnosti naših dijakov velja omeniti tudi uspešen projekt, ki je povezal likovno umetnost in sodobno digitalno tehnologijo. Dijaki Škofijske klasične gimnazije – Peter Berkopec, Lea Briški, Maja Budna, Gregor Gabrovšek, Mark Kuzman, Andraž Sivec, Vid Urh in Gašper Žajdela – so pod mentorstvom Marka Štamcarja (tudi alumna Škofijske klasične gimnazije) izdelali aplikacijo za mobilne telefone in tablične računalnike z operacijskim sistemom Android o Galeriji Staneta Kregarja v Zavodu sv. Stanislava. Vabimo vas k namestitvi in ogledu omenjene aplikacije.

Razstava Likovne šole in Delavnic grafičnega oblikovanja

Ob zaključku šolskega leta v Kregarjevem atriju že tradicionalno postavimo na ogled razstavo dijakov Škofijske klasične gimnazije, ki ustvarjajo v **Likovni šoli** pod mentorstvom akad. slikarke mag. Nike Zupančič in v Delavnicah grafičnega oblikovanja pod vodstvom mag. Nine Malovrh; pregledu likovnega ustvarjanja pa se pridruži tudi predstavitev literarnega glasila Domače vaje (mentorica prof. Mateja Gomboc).

Razstavo je odprl g. Simon Feštanj, ravnatelj gimnazije, mentorice – Nina Malovrh, Mateja Gomboc in Nika Zupančič – so predstavile ustvarjalni utrip na posameznem področju v preteklem šolskem letu, v kulturnem programu ob odprtju pa so sodelovali naši dijaki: Marko Kunaver (urednik Domačih vaj), Rebeka Šmit in Simon Golob (recital dijaške poezije), pevke dekliškega zbora Nuša Merše, Mica Oberstar, Neža Bizalj in Tadeja Jelnikar ter pianist Blaž Zupančič.

Likovna šola je letos delovala v dveh intenzivnih likovnih sklopih (jeseni in spomladi), na razstavi pa se je predstavila s študijskimi risbami v tehniki oglja in akvarela; mentorica Nika Zupančič je na ogled postavila tudi predlog za Vseevropski spomenik žrtvam totalitarizmov (projekt *Lacrimis victimarum trium tyrannidum*), ki ga je pripravila skupaj s pesnikom Branetom Senegačnikom in arhitektom Matejem Perčičem in ki je bil izbran med deset najboljših predlogov v Evropi ter v aprilu tudi predstavljen v Evropskem parlamentu v Bruslju.

Dijaki, ki so se celo leto urili v **grafičnem oblikovanju**, so na razstavi predstavili izbor najboljših logotipov (za šolsko glasilo Kažipot, za Erasmus+ projekt, za prodajalca sadja ...), predloge za grb šentviških gasilcev, privlačne podobe športnih dresov, primere dobrega oblikovanja knjig in revij ter projekt presenečenja – embalažo za “čudaštvo”.

O **Domačih vajah**, literarnem glasilu naših dijakov, je mentorica Mateja Gomboc dejala: “Tudi letos smo se vajejci ustvarjalno družili: se pogovarjali o literaturi, veliko brali in se o tem pogovarjali, ustvarjali, zbirali in odbirali. Srečanja so nam obogatila literarne delavnice o poeziji, prozi in literarni kritiki. Toda Domače vaje niso samo naše delo, saj kažejo zagnano ustvarjalnost vseh nas škofijcev! Veseli smo jih!”

Ob koncu tega bežnega pogleda na razstave v preteklem letu naj med zrna svetlobe, ki smo jih odkrili v likovnih delih, dodamo še zrno poezije maturanta Jerneja Grlja, zavzetega soustvarjalca Domačih vaj in zvestega obiskovalca zavodskih razstav.

Prazne točke
so danes mavrične.

Toplota, ki se me dotika,
omogoča lomljenje svetlobe.

Točke se podijo
po oknih moje hišice.

In njihova barva
mi krasi dan.

Najbližje mi je modra.

Bernarda Podlipnik